

במות יב

עניין: שומר פתאים ה'

קובץ שיעורים כתובות

קלו) ומן השמים ירחמו, שנאמר שומר פתאים ה'. וצריך ביאור, מ"ש מכל ספק סכנה דדחי שבת ולא סמכינן אהא דשומר פתאים ה', וכעין זה נמצא, ע"ז ל', אוכל תאנים וענבים בלילה ואינו חושש משום שומר פתאים ה' וכן, גדה ל"א, משמש ביום תשעים משום שומר וגו', וצ"ל דאין האדם חייב להמנע ממנהג דרך ארץ, וממילא הוי כאילו אין בידו לשמור את עצמו ואז נשמר מן השמים, אבל היכא שבידו להזהר אינו בכלל פתאים, ואם לא ישמור את עצמו הוא מתחייב בנפשו ולא יהא משומר מן השמים.

מהר"ל חידושי אגדות סנהדרין שם

קטני בני רשעי ישראל (שם). דתניא קטני בני רשעי כו'. פי' מפני שהבן ישראל אין באין לעוה"ב וכו' נמשך אחר אביו כאשר דברי רבן גמליאל רבי עקיבא הוא קטן, ולפיכך סבר אומר באים הם לעוה"ב שאין להם חלק לעולם שנאמר שומר פתאים ה'. הבא כאשר הבן נמשך אל אביו וטפל אל אביו. אבל ר"ע סבר כי הוא יתברך שומר אותם כדכתיב שומר פתאים ה', ולמה שומר פתאים יותר ממה שישמור גדולים, אלא בשביל שאין לפתאים שמירה מעצמם, וכיון שאין להם שמירה מעצמם הש"י שומר אותם עד שאין נחשבים טפילים אל האב והש"י הוא להם לאב.

סנהדרין קי:

ה' לא אמור לעולם מאי חסידותיה דתניא ⁽⁷⁾ קטני בני רשעי ישראל אין באין לעוה"ב שנא' ⁽⁸⁾ כי הנה היום בא בוער כתנור והיה כל זדים וכל עושי רשעה קש ולחט אותם היום הבא אמר ה' צבאות אשר לא יעזוב להם שורש וענף שורש בעוה"ז וענף לעוה"ב דברי רבן גמליאל ר"ע אומר באים הם לעוה"ב שנא' ⁽⁹⁾ שומר פתאים ה' שכן קורין בכרכי הים לינוקא פתאי ואומר ⁽¹⁰⁾ גודו אילנא וחבלוהי ברם עיקר שרשוהי בארע